

SADRŽAJ

I UVOD	18
II OD OPŠTE NEGE BOLESNIKA DO ZDRAVSTVENE NEGE	26
2. 1. KRAĆI ISTORIJSKI OSVRT	26
III NOVI ASPEKTI ZDRAVSTVENE NEGE U PSIHIJATRIJI	31
3.1. INSTITUCIONALNI I PERSONALNI ASPEKTI EDUKACIJE U ZDRAVSTVENOJ (PSIHIJATRIJSKOJ) NEZI	34
3.2. MOGUĆNOSTI PREVAZILAŽENJA STRAHA U RADU MEDICINSKIH SESTARA U PSIHIJATRIJI	48
3.3. MESTO I ULOGA MEDICINSKE SESTRE/TEHNIČARA U SAVREMENO ORGANIZOVANOJ PSIHIJATRIJSKOJ INSTITUCIJI	51
3.4. KOMPETENCije I EDUKACIJA MEDICINSKIH SESTARA/TEHNIČARA	53
3.5. STRES I PROFESIONALNO SAGOREVANJE MEDICINSKE SESTRE/TEHNIČARA	54
IV TEORIJSKE OSOVE ZDRAVSTVENE NEGE	59
4.1. STRUČNO-METODOLOŠKA UPUTSTVA I PROCEDURE U ZDRAVSTVENOJ NEZI	63
4.2. VODIČI ZA SESTRINSKU PRAKSU	67
4.3. INFORMACIONI SISTEMI I MENADŽMENT U SESTRINSTVU	68
A) OSNOVNI PRINCIPI PRVOG INTERVJUA	74
1. FAKTORI KOJI UTIČU NA INTERVJU	76
2. ULOGA TERAPEUTA	77
2.1. <i>Razuveravanje, razumevanje i empatija</i>	77
2.2. <i>Sugestija i ograničen seting</i>	78
2.3. <i>Podržavanje pacijentovog samopoštovanja</i>	80
2.4. <i>Interpretacija</i>	80
3. PRAKTIČNI FAKTORI	81
3.1. <i>Faktor vremena</i>	81
3.2. <i>Faktori okruženja</i>	82
3.3. <i>Beleženje</i>	82
4. SADRŽAJ INTERVJUA	83
4.1. <i>Način klasifikacije</i>	83
4.2. <i>Pacijent</i>	83
5. RAZMATRANJA KOJA PRETHODE INTERVJU	86
5.1. <i>Pacijentova očekivanja</i>	86
5.2. <i>Očekivanja terapeuta</i>	86
6. POČETNA FAZA	87
6.1. <i>Upoznavanje sa pacijentom</i>	87
6.2. <i>Razvoj intervju</i>	88
7. SREDNJA FAZA	90
7.1. <i>Prekinuti prenos i pravac kojim se ide u intervju</i>	90
7.2. <i>Ličnost pacijenta</i>	91
7.3. <i>Ispitivanje prošlosti</i>	91
7.4. <i>Potreba za razumevanjem</i>	92

7. 6. Navođenje pacijentovih reči	92
7. 7. Pitanja sa otvorenim krajem	92
7. 8. Tema osećanja.....	93
8. ZAVRŠNA FAZA PRVOG INTERVJUA	93
8. 1. Pitanja pacijenata	93
8. 2. Plan tretmana.....	94
9. NAKNADNI INTERVJUI	95
10. INTERVJUI SA PACIJENTOVIM SRODNICIMA I BLISKIM OSOBAMA	96
10. 1. Osnovna pravila.....	96
10. 2. Razgovori nasamo sa rođacima	97
10. 3. Vraćanje poverenja i pitanja	97
B) OPSERVACIJA (METODA POSMATRANJA).....	99
C) TIMSKI RAD U PSIHIJATRIJI.....	106
1. OSNOVNE KARAKTERISTIKE TIMA	106
2. TRI SISTEMSKA PREDUSLOVA TIMSKOG RADA.....	109
3. LIČNI I PROFESIONALNI IDENTITET ČLANOVA TIMA	110
4. ULOGE OSOBLJA I ČLANOVA TIMA	111
5. VOĐA I OSNIVANJE TIMA	112
6. LIČNI I PROFESIONALNI IDENTITET ČLANOVA PSIHIJATRIJSKOG TIMA.....	113
D) SOCIJALNO-PSIHIJATRIJSKO PRAĆENJE PACIJENATA U VANBOLNIČKIM USLOVIMA.....	121
1. VRSTE PRAĆENJA	122
1. 1. Aktivno praćenje.....	122
2. DRUGI OBLICI PRAĆENJA	123
2. 2. PASIVNO PRAĆENJE	123
2. 3. ARHIVSKO PRAĆENJE	123
VI POJEDINI OBLICI PSIHOSOCIJALNOG TRETMANA KAO OBLIK ZDRAVSTVENE NEGE	125
A) PSIHOTERAPIJA.....	125
INDIVIDUALNA (PSIHO) TERAPIJA	127
1. SUPORTATIVNA PSIHOTERAPIJA	127
2. METOD SAVETOVANJA	139
GRUPNA (PSIHO) TERAPIJA	144
1. VELIKA I MALA GRUPA	144
2. 1. Velika i srednja terapijska grupa	149
B) RADNA, OKUPACIONA, REKREATIVNA TERAPIJA (TERAPIJA ZAOKUPLJENOŠĆU) ...	158
3. 1. Radna terapija.....	159
3. 2. Okupaciona terapija.....	160
3. 3. Rekreativna terapija.....	163
3. 4. 1. Muzikoterapija	165

C) SOCIOTERAPIJA	169
4. 1. <i>Terapijska zajednica .....</i>	172
4. 2. <i>Ostali oblici socioterapije.....</i>	179
4. 3. <i>Socioterapija pacijenata otpuštenih sa bolničkog lečenja.....</i>	181
D) DRUGI SPECIFIČNI OBLICI LEČENJA PSIHIJATRIJSKIH PACIJENATA	187
1. PSIHOFAKOTERAPIJA	187
1. 1. <i>Osnovni podaci o psihoaktivnim lekovima, psihofarmakoterapiji .....</i>	187
1. 2. <i>Opšta načela racionalne psihofarmakoterapije.....</i>	189
2. PRIMENA ELEKTROKONVULZIVNE TERAPIJE	191
3. ISHRANA PSIHIJATRIJSKOG PACIJENTA.....	192
4. ZDRAVSTVENA NEGA, ISHRANA I LEČENJE BOLESNIKA SA SHIZOFRENIJOM.....	193
5. OTPUST PACIJENTA IZ PSIHIJATRIJSKE USTANOVE	196
E) PREVENCIJA PSIHIJATRIJSKIH POREMEĆAJA	203
1. MERE PRIMARNE PREVENCIJE	205
1. 1. <i>Opšte (nespecifične) mere primarne prevencije.....</i>	205
1. 2. <i>Borba za zdravu okolinu i zdrave uslove življenja .....</i>	206
1. 3. <i>Suzbijanje štetnih i razvoj zdravih stilova života.....</i>	207
1. 4. <i>Pomoć u stresnim i kriznim situacijama.....</i>	207
1. 5. <i>Specifične mere primarne prevencije.....</i>	207
2. SEKUNDARNA PREVENCIJA—RANO OTKRIVANJE, DIJAGNOSTIKOVANJE I LEČENJE.....	208
3. TERCIJARNA PREVENCIJA—REHABILITACIJA PACIJENATA.....	209
3. 1. <i>Osnovni pojmovi o kvalitetu života.....</i>	210
3. 2. <i>Rehabilitacija u psihijatriji .....</i>	212
F) PSIHOSOCIJALNE POSLEDICE PSIHIJATRIJSKIH POREMEĆAJA	214
I POSLEDICE PO POJEDINCA	214
1. <i>Invaliditet izazvan mentalnim poremećajima.....</i>	216
2. <i>Efeki psihijatrijskog poremećaja na životne uslove .....</i>	217
3. <i>Pacijentova primarna grupa i lična mreža.....</i>	219
II —POSLEDICE ZA PORODICU	220
1. <i>Porodica kao celina.....</i>	220
2. <i>Efekat bolesti na dete .....</i>	221
3. <i>Efekat na roditelje.....</i>	223
4. <i>Efekat bolesti na supružnike .....</i>	224
III EKONOMSKE POSLEDICE.....	224
IV — SUDSKO-PSIHIJATRSKE POSLEDICE PSIHIJATRIJSKIH POREMEĆAJA.....	225
V — DRUŠTVENE POSLEDICE.....	226
1. <i>Stigmatizacija i diskriminacija .....</i>	228
VI —SOCIJALNE POSLEDICE PSIHIJATRIJSKIH POREMEĆAJA.....	228
V OSNOVNA NAČELA ETIKE U PSIHIJATRIJI I IZAZOV ZA PSIHIJATRIJSKU PROFESIJU	241
1. PROFESIONALNA TAJNA.....	244

VI PREDMET RADA ZDRAVSTVENE NEGE	246
VII VAŽNIJI CILJEVI PROUČAVANJA ZDRAVSTVENE NEGE	252
VIII PRINCIPI I METODE RADA ZDRAVSTVENE NEGE.....	262
1. METODE ZDRAVSTVENE NEGE	263
2. SPECIJALIZOVANI KADROVI ZA ZDRAVSTVENU NEGU	267
2. 1. <i>Ličnost medicinske sestre</i>	269
2. 2. <i>Specifičnosti zdravstvene nege psihijatrijskih pacijenata</i>	271
2. 3. <i>Učešće medicinske sestre u savremenom zbrinjavanju psihijatrijskih poremećaja</i>	274
3. UČEŠĆE SESTRE U DIJAGNOSTICI PSIHIJATRIJSKIH POREMEĆAJA	279
4. MEDICINSKA DOKUMENTACIJA.....	279
4. 1. <i>Knjiga raporta</i>	280
4. 2. <i>Knjiga zabeleški ili zapisnika sa velikih socioterapijskih grupa, terapijskih zajednica</i>	282
4. 3. <i>Ostala dokumentacija</i>	282
IX PRIMENA DOBRE PRAKSE ZDRAVSTVENE NEGE – PREDUSLOV ZA POVEĆANJE KVALITETA U ZDRAVSTVENOJ NEZI PSIHIJATRIJSKIH POREMEĆAJA	295
1. ELEMENTI KOJI DOPRINOSU DOBOJ PRAKSI ZDRAVSTVENE NEGE	296
1. 1. <i>Klasifikacija sestrinske terminologije</i>	296
1. 2. <i>Klasifikacija sestrinskih dijagnoza – Dijagnoze nege i sestrinske prakse</i> ..	297
1. 3. <i>Ishodi zdravstvene nege i sestrinske intervencije</i>	298
1. 4. <i>Proces zdravstvene nege</i>	299
X MOGUĆNOSTI EVALUACIJE TRETMANA U PSIHIJATRIJI	301
1. SPECIFIČNI PROBLEMI U EVALUACIJI PSIHIJATRIJSKOG TRETMANA*	302
2. VAŽNIJI METODOLOŠKI INSTRUMENTI U EVALUACIJI	303
2. 1. <i>Ekonometrijski modeli evaluacije</i>	303
3. PRIMENA METODA KONTROLISANOG KLINIČKOG EKSPERIMENTA	306
4. EPIDEMIOLOŠKI METOD U EVALUACIJI TRETMANA	306
5. SOCIOMETRIJSKI I PSIHOMETRIJSKI PRISTUP	307
6. OSVRT NA EVALUACIJU POJEDINIH METODA I TRETMANA	307
6. 1. <i>Evaluacija farmakoterapijskog tretmana</i>	307
6. 2. <i>Evaluacija psihoterapije</i>	310
6. 3. <i>Evaluacija socioterapije</i>	312
6. 4. <i>Evaluacija kombinovanog tretmana</i>	315
XI ULOGA ISTRAŽIVANJA U ZAŠTITI MENTALNOG ZDRAVLJA.....	316
1. OSNOVI SESTRINSKOG ISTRAŽIVANJA	316
2. ULOGA ISTRAŽIVANJA U NAJVAŽNIJIM REFORMAMA ZAŠTITE MENTALNOG ZDRAVLJA	317
3. DOKUMENTACIJA, PROCENA I NAUČNO ISTRAŽIVANJE.....	319
4. MEDICINA ZASNOVANA NA DOKAZIMA	320
5. NAUČNO ISTRAŽIVANJE O ZAŠTITI MENTALNOG ZDRAVLJA U ZAJEDNICI.....	320
6. UTICAJ ISTRAŽIVANJA NA ZAKONODAVSTVO I RAZVOJ ZAŠTITE	322
7. PSIHIJATRIJA I JAVNO ZDRAVLJE	323

7. 1. <i>Definisanje potreba jednog regiona za mrežom psihijatrijskih ustanova</i>	323
8. PSIHIJARIJA BUDUĆNOSTI	327
XII IZVEŠTAJ O ZADOVOLJSTVU PACIJENATA BOLNIČKIM LEČENJEM.....	330
XIII BUDUĆNOST EDUKACIJE U PSIHIJARIJI	332
1. BUDUĆI PODSTICAJI I IZOSTANAK MOTIVACIJE ZA SPECIJALIZACIJU IZ PSIHOLOŠKE I BIHEVIORALNE MEDICINE I MENTALNOG ZDRAVLJA	333
2. ŽENE U PSIHIJARIJI	333
3. MODELI BUDUĆE PSIHIJATRIJSKE PRAKSE.....	334
4. EDUKOVANJE SPECIJALIZANATA U VEŠTINAMA I PRAKSI U ZDRAVSTVENOM MENADŽMENTU ...	336
5. EDUKACIJA U KLINIČKIM USLOVIMA	337
6. LONGITUDINALNO PRAĆENJE PACIJENATA TOKOM SPECIJALIZACIJE	337
7. SPECIJALISTIČKI DEO U AMBULANTNIM USLOVIMA U ZDRAVSTVENO-MENADŽERSKOM SISTEMU	338
8. EKSPANZIJA NOVIH SAZNAŃA U PSIHIJARIJI I IMPLIKACIJE NA EDUKACIJU	338
9. UTICAJ NOVIH INFORMACIONIH I KOMUNIKACIONIH TEHNOLOGIJA	339
10. ULOGA AKADEMSKIH ODELJENJA U EDUKACIJI I ISTRAŽIVANJIMA U PSIHIJARIJI	340
11. ULOGA INTERNETA U EDUKACIJI U PSIHIJARIJI	341
XIV NEKA OD PITANJA KOJA MOGU DA OČEKUJU MEDICINSKE SESTRE—TEHNIČARI I DRUGI ČLANOVI STRUČNOG TIMA OD ČLANOVA PORODICE PSIHIJATRIJSKIH PACIJENATA	345
XV LITERATURA	347
XVI PRILOZI	357
1 UVOD OD OPŠTE NEGE BOLESNIKA DO SESTRINSKE NEGE	357
2. SKALA GLOBALNE PROCENE FUNKCIONISANJA (GAF)*	360